Repelenty pre deti, tehotné a dojčiace ženy

Zverejnené: 10. októbra 2023 | Autor: Ing. Mária Lamparská

Repelenty sú pleťové vody, spreje alebo oleje, ktoré sa nanášajú na pokožku alebo odev, aby sa znížilo riziko uštipnutia komármi, muchami, kliešťami, pavúkmi či iným hmyzom.

Hmyz môže byť pôvodcom vážnych ochorení ako je lymská borelióza či iné ochorenia prenášané hmyzom v zahraničí ako je malária, vírus Zika a iné.

Preto je veľmi dôležité použitie repelentov aj v tehotenstve či počas dojčenia. Repelenty sa neodporúčajú aplikovať deťom mladším ako 2 mesiace.

Za bezpečné a účinné repelenty pre tehotné a dojčiace ženy sa

podľa EPA považujú prípravky s obsahom látok:

- DEET (N,N-dietyl-meta-toluamid) pôsobí proti komárom a kliešťom. 15-30 % prípravok poskytuje 6-12 hodín ochrany (nižšie koncentrácie môžu poskytnúť len 2 hodiny ochrany).
- Pikaridín chráni pred lietajúcim hmyzom, kliešťami a chrobákmi. 10-20 % prípravok poskytuje 6-12 hodín ochrany a zdá sa, že je minimálne taký účinný proti komárom ako DEET v podobných koncentráciách.
- IR3535 (etylester kyseliny 3-[N-butyl-N-acetyl]-aminopropiónovej) môže pôsobiť proti pakomárom a bodavým muchám. Je dostupný v koncentráciách 7,5 % a 20 %. Zistilo sa, že koncentrácie 10 % alebo vyššie, sú účinné proti bodnutiu komármi na niekoľko hodín. Dve štúdie zistili, že 7,5 % koncentrácia poskytuje obmedzenú ochranu.
- PMD (p-mentán-3,8-diol) je laboratórne vyrobená forma zložky v oleji z citrónového eukalyptu. To môže fungovať najlepšie proti kliešťom, muchám, komárom a bodavým pakomárom. 30 % prípravok PMD môže chrániť pred niektorým hmyzom približne 6 hodín. Táto látka nie je vhodná pre deti mladšie ako 3 roky.
- 2-undekanón 8 % prípravok môže poskytnúť ochranu proti komárom na 3-5 hodín.

Prírodné látky ako je citronelový či eukalyptový olej sa neodporúčajú v oblastiach, kde hrozí riziko prenosného ochorenia hmyzom.

U detí je možné použiť repelenty s vhodnou koncentráciou podľa odporúčania výrobcu. Vhodné je použiť repelenty, ktoré nie sú vo forme aerosólu či vonných sviečok. V prípade reakcie pokožky na repelent je vhodné repelent zmyť mydlom a vodou.

Aplikácia repelentu

Repelenty sa aplikujú podľa návodu na exponovanú pokožku a oblečenie, nie na pokožku, ktorá je pod oblečením. Repelenty sa nemajú aplikovať na poranenú a podráždenú pokožku. Repelenty vo forme sprejov sa nemajú aplikovať v uzavretých priestoroch kvôli riziku inhalovania spreja. Na tvár sa takéto repelenty aplikujú tak, že sa najskôr nastrieka sprej do dlane a rukami sa v malom množstve repelent rozotrie po tvári. Je dôležité, aby sa repelent nedostal do očí, nosa a úst. V prípade potreby aplikácie opaľovacieho krému a repelentu naraz sa odporúča najprv naniesť opaľovací krém a následne repelent.

Deťom je vhodné po nanesení repelentu umyť ruky, aby si nezanášali repelent do úst. Po ukončení expozície na mieste, kde sa vyskytuje hmyz, je vhodné umyť ošetrenú pokožku mydlom a vodou. Dojčiacim ženám sa neodporúča aplikovať repelent v blízkosti prsníkov a bradaviek. Deťom sa má aplikovať repelent tak, ako je to uvedené pri aplikácii repelentu na tvár, teda nanesením na dlane a následným rozotrením po exponovanej pokožke či oblečení.

Ing. Mária Lamparská